

การบริหารจัดการเครือข่ายที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น

Networking Management Affecting The Private School Effectiveness In Khon Kaen Province

สินีนามู ขามาตย์^{1*} และ ดาวรรุวรรณ ถวิลการ²Sineenard Chamat^{1*} and Dawruwan Thawinkarn²

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Lecturer, Educational Administration Program, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเครือข่ายที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน 2) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเครือข่ายโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเครือข่ายที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 123 คน ครู จำนวน 291 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 414 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การบริหารจัดการเครือข่าย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับการบริหารจัดการเครือข่ายโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อนำมาเรียงลำดับ พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม มีการปฏิบัติสูงสุด รองลงมาเป็นด้านการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน ด้านวัฒนธรรมเครือข่าย และด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตามลำดับ และระดับประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมและรายด้านเมื่อนำมาเรียงลำดับ พบว่า ด้านความสามารถในการปรับตัว มีการปฏิบัติสูงสุด รองลงมาเป็นด้านทัศนคติเชิงบวกของนักเรียน ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านความพึงพอใจในผลสำเร็จของงานตามลำดับ

2) องค์ประกอบการบริหารจัดการเครือข่ายโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น พบว่าองค์ประกอบการบริหารจัดการเครือข่ายทั้ง 4 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($P\text{-value} < .01$) และมีขนาดความสัมพันธ์อยู่ ระหว่าง 0.294 ถึง 0.873 โดยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดที่สุด คือ

*Corresponding author Tel. : 0870704746

E-mail address: kamkanard4746@gmail.com

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้สวัสดิการครู อยู่ในด้านความพึงพอใจ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ 0.873 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมของชมรมในโรงเรียน และ ผู้บริหารและครูมีการเชิญปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาเป็นวิทยากรในการเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ 0.866 ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ความพึงพอใจเกี่ยวกับการมอบหมายงานตามความถนัด ตามความสามารถของบุคลากร และผู้บริหารมีการวางแผนดำเนินการและนำลงสู่การปฏิบัติตามแผนให้เป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.294

3) การบริหารจัดการเครือข่ายส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน และด้านการมีวัฒนธรรมเครือข่าย โดยเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.78 + 0.58(X_4) + 0.20(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.51(X_4) + 0.20(X_2)$$

คำสำคัญ: การบริหารจัดการเครือข่าย, ประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชน, โรงเรียนเอกชน

Abstract

The object of this descriptive research aim to study 1) the level of networking management that affecting to the effectiveness of private schools in Khon Kaen. 2) Composition of private school network management. In khon kaen It was found that the four network components were positively correlated at the .01 level (P-value <.01) and had the relationship between 0.294 to 0.873. The highest correlation was satisfaction with teacher welfare. In satisfaction The correlation coefficient (r_{xy}) was 0.873, followed by parents' involvement in school club activities, and the administrators and teachers invited villagers to be lecturers. The correlation coefficient (r_{xy}) was 0.866. The lowest correlation coefficient was satisfaction with job assignment. According to the ability of the personnel and the management, the planning, implementation and implementation of the plan comply with the policy, vision, mission, the correlation coefficient (r) is 0.294. 3) the factors of networking management of private schools in Khon Kaen. The sample of this research were 414 participants: 123 administrators and 123 teacher who are working in the private schools in Khon Kaen, by using the ratio according to the size of the schools as a criteria. Data were collected by using networking management that affecting to the effectiveness of private schools in Khon Kaen's questionnaire which has Reliability at 0.96. Statistics were Mean, Standard deviation, Pearson correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The results showed that 1) the level of networking management of private schools in Khon Kaen is "High" which is having a shared visions, exchanging resources, and interacting between organizations. And the effectiveness of private schools is "High" which is the ability of adjustment, the positive thinking of students, participatory management, and satisfaction of the success of the work. 2) the networking management that affecting to the effectiveness of private schools in Khon Kaen is

significant (0.01) were exchanging resources and having a network culture. The equation of prediction were:

Equation in raw score form

$$\hat{Y} = 0.78 + 0.58 (X_1) + 0.20 (X_2)$$

Equation of Forecast in Standard Score Format

$$\hat{Z} = 0.51(X_1) + 0.20(X_2)$$

Keywords: Networking Management, Effectiveness of Private Schools, Private Schools

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มนุษย์หรือชนในชาติได้รับการศึกษามากน้อยเพียงใด ย่อม หมายถึง การพัฒนาชุมชน สังคม และของแต่ละประเทศมีมากขึ้นเพียงนั้น เมื่อโลกมีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะใน สังคมประชาธิปไตยที่ต่างให้ความสำคัญในสิทธิและหน้าที่ของแต่ละบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน ที่มีกลไกการมีส่วนร่วมเป็นพลังสำคัญ แต่ละประเทศจึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ วิธีการพัฒนาการจัดการศึกษาจึงถูกนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่าง หลากหลาย ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตามแต่บริบท ของชุมชน สังคม และประเทศนั้นๆ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนและ สังคม ซึ่งหมายรวมถึงความเกี่ยวข้องกันของแต่ละประเทศนั้นๆ มีมากขึ้น (พินสุตา สิริรังศรี, 2555) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยมีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น โดยให้บุคคลองค์กรดังกล่าวนี้ ให้สามารถเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ดังนั้น กระแสของการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน องค์กร หรือสถาบันต่างๆ ในสังคมจึงมีมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีการกำหนดตัวบ่งชี้ของการการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเกณฑ์หนึ่งในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา และการกำหนด เป็นนโยบายการจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติในการนี้พบว่า การมีส่วนร่วมของครู บุคลากรทางการศึกษาและประชาชน เป็นกลไกสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วม สนับสนุนและร่วมติดตามผลการจัดการศึกษาในทุกระดับทั้งระดับนโยบาย/ส่วนกลาง ระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและระดับสถานศึกษา(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554) การจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จของครูในโครงการทุนครูสอนดี และการจัดการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จของสถานศึกษาส่วนใหญ่ล้วนเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ (นคร ตั้งคะพิภพและคณะ, 2557; พินสุตา สิริรังศรี, 2555) อีกทั้งได้มีบทบัญญัติในเรื่องแนวนโยบาย การมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ โดยเฉพาะโดยกำหนดว่าให้รัฐส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้ง ในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดบริการสาธารณะการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกระดับ การจัดการศึกษาจะมีประสิทธิภาพได้หากได้รับความ

ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน การที่มีหน่วยงานอื่นมาเป็นเครือข่ายสนับสนุนจะทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลในปัจจุบันคือ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ต้องสร้างความเชื่อมโยงและเป็นเครือข่ายที่จัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องในทุกระดับการศึกษาเพื่อรองรับคนในท้องถิ่น ภายใต้แนวคิด เรียนและทำงานในท้องถิ่นเพื่อพัฒนา ท้องถิ่นของตนให้ดีขึ้น ที่ระบุไว้ว่า ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา และ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเกิดการ รวมตัวเป็นเครือข่าย และมีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา หันมาให้ความสนใจการพัฒนาเด็ก และเยาวชนที่เป็นอนาคตของชาติภาคีรัฐและเอกชน ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ ให้เรียนรู้ผ่านแหล่งเรียนรู้ต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน, 2560) ซึ่งสิ่งที่ให้ความสำคัญดังที่ได้กล่าวมานั้นไม่ได้เน้นในเรื่องของการศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่เน้นนโยบายด้านการศึกษาเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานต่างๆ และชุมชนที่อยู่รอบๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมอีกด้วย

การบริหารจัดการเครือข่ายจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสร้างเสริมและพัฒนาทุกๆ หน่วยงานและองค์กรรวมถึงการพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นนำไปสู่การบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองตั้งไว้ โลกที่มีการแข่งขันแพ้หรือชนะ ล้มเหลวหรือประสบความสำเร็จ ไม่ได้วัดจากการที่ใครเก่งกว่าใคร หากแต่วัดที่ใครมีผู้ช่วยคอยสนับสนุนและเป็นเครือข่ายมากกว่าใคร จะมีประโยชน์อะไรหากหน่วยงานและองค์กรของเราสามารถเอาชนะคู่แข่งเพียงหน่วยงานหรือองค์กรเดียว แล้วต้องกลายมาเป็นศัตรูกับอีกหลายสิบหน่วยงานและองค์กรที่แพ้ และยังถ้าหน่วยงานหรือองค์กรเหล่านั้นผนึกกำลังกันเพื่อหวังที่จะเอาชนะแน่นอนว่าหลายหัวดีกว่าหัวเดียว ผลลัพธ์ที่ออกมาคงคาดเดาได้ไม่ยากกว่าจะเป็นเช่นไร ในปัจจุบัน การจะประสบความสำเร็จของหน่วยงานหรือองค์กรที่มีความคล้ายคลึงและสามารถสนับสนุนเกื้อกูลกันได้ จะมีการ

ร่วมมือกัน เพื่อให้ทุกหน่วยงานและองค์กรประสบความสำเร็จไปพร้อมๆ กัน แม้ในบางครั้งจะสำเร็จมากน้อยต่างกันแต่ก็บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตนเองตั้งไว้และสามารถเอาตัวรอดในสถานการณ์ที่หน่วยงานหรือองค์กรตนเองต้องตกอยู่ในสภาวะเสี่ยงหรือวิกฤตได้ ทั้งนี้ องค์ประกอบของเครือข่ายจะประกอบไปด้วย การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร การมีวัฒนธรรมร่วมกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน รวมถึงการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย (stakeholders participation) มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (complementary relationship) มีการเกื้อหนุนพึ่งพากัน (interdependent) มีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยน (interaction) จะเห็นได้ว่าในทุกสถาบันจะมีการสร้างเครือข่ายตั้งแต่สถาบันที่เล็กที่สุดคือครอบครัว ชุมชน วัด โรงเรียน บริษัท ห้างร้าน หรือหน่วยงานราชการ ระดับตำบลจนถึงระดับประเทศ ทั้งนี้เพื่อการสร้าง ความเข้มแข็ง และควมมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานหรือช่วยสนับสนุนเกื้อกูลหน่วยงานและองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

วิสัยทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน เป็นการศึกษาเอกชนมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล บนพื้นฐานตามหลักธรรมมาภิบาล ส่งเสริมและสนับสนุนด้วยพันธกิจการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และมีรูปแบบการบริหารโรงเรียนดำเนินการที่มีอิสระเสรีภาพในการจัดการศึกษา ทั้งในแง่ของการบริหารจัดการองค์กร การจัดทรัพยากรการศึกษา การบริหาร การศึกษาและเสรีภาพทางวิชาการ ภายใต้การ ควบคุมกำกับ ดูแลและส่งเสริม เพื่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่นได้เปิดโอกาสให้ผู้แทนภาคเอกชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการจัดการศึกษา ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เป็นคณะกรรมการระดับต่าง ๆ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา จัดทำโครงการความร่วมมือกับภาคเอกชนและภาคีเครือข่าย และทำความตกลงร่วมกัน (Memorandum of Understanding: MOU) ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ฯลฯ สำหรับ การจัดการศึกษาของภาคเอกชนในระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน และจากรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี 2559 โรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล อยู่ในระดับดี

สภาพปัญหาที่พบในปัจจุบันของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น มีปัญหาในเรื่องขาดการดำเนินงานแบบบูรณาการกลุ่มภาคีเครือข่าย ขาดการสนับสนุนรวมถึงขาดการมีส่วนร่วมจากชุมชน และผู้ปกครอง ซึ่งผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการเครือข่าย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการบริหารเครือข่ายของผู้บริหารสถานศึกษา ให้สามารถบริหารจัดการองค์การให้เกิดคุณภาพ มุ่งสู่ความมีประสิทธิภาพอันเป็นเลิศอย่างแท้จริงและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเครือข่ายโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเครือข่ายและประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเครือข่ายที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) นิพนธ์การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) นิพนธ์การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) นิพนธ์การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดขอนแก่นโดยมีผู้บริหาร 176 คน ครู จำนวน 1,152 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2559 จำนวน 414 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน จตุภูมิ เขตจัตุรัส, 2555) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 123 คน และครู 291 คน รวมทั้งสิ้น 414 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดระดับการบริหารจัดการเครือข่ายของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชน จังหวัดขอนแก่น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการเครือข่ายที่โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล ของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (รายนามผู้เชี่ยวชาญตามภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่นๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสมควรแก้ไขตามเกณฑ์ในการตัดสิน คือ คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ที่คำนวณได้มากกว่า 0.5

3.2 การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีความตรงและปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปรนัย (Objectivity) ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเสนอไว้ นำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในกลุ่มทดลองใช้ และกลุ่มใช้จริงได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานและสถิติวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS version 23 เพื่อหาค่าการแจกแจงของความถี่ ร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูล ระดับการบริหารจัดการเครือข่ายและประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น การวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ส่วนสถิติวิเคราะห์ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ใช้โปรแกรม MPlus Editor version 7 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) การบริหารจัดการเครือข่าย และการวิเคราะห์การบริหารจัดการเครือข่าย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น โดยสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการเครือข่ายและประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายละเอียดแต่ละส่วนสรุปได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน องค์ประกอบการบริหารจัดการเครือข่าย โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น

องค์ประกอบหลัก	ระดับการปฏิบัติ	
	$\bar{x}$	S.D.
1.การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร	4.25	0.54
2.มีวัฒนธรรมเครือข่าย	4.27	0.53
3.การมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.33	0.54
4.การแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน	4.30	0.59
โดยภาพรวม	4.29	0.50

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับการบริหารจัดการเครือข่ายของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{x} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{x} = 4.33$) รองลงมาคือการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน ($\bar{x} = 4.30$) ลำดับที่สามคือด้านการมีวัฒนธรรมเครือข่าย ($\bar{x} = 4.27$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ($\bar{x} = 4.25$)

ระดับประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถในการปรับตัว ด้านทัศนคติเชิงบวกของนักเรียน ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านความพึงพอใจ ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น

องค์ประกอบหลัก	ระดับการปฏิบัติ	
	$\bar{x}$	S.D.
1.ด้านความพึงพอใจในผลสำเร็จของงาน	4.17	0.64
2.ทัศนคติเชิงบวกของนักเรียน	4.32	0.70
3.ความสามารถในการปรับตัว	4.37	0.68
4.การบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.29	0.77

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{x} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการปรับตัว ($\bar{x} = 4.37$) รองลงมาคือทัศนคติเชิงบวกของนักเรียน ($\bar{x} = 4.32$) ลำดับที่สามคือด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.29$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความพึงพอใจในผลสำเร็จของงาน ($\bar{x} = 4.17$)

ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการเครือข่ายที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น

พบว่าการวิเคราะห์พหุคูณแบบขั้นต้น ตัวแปรพยากรณ์ (X) 3 ด้าน จากทั้งหมด 4 ด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณตั้งแต่ 0.710 ถึง 0.777 นั่นคือ เมื่อนำด้านการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน (X_4) เพียงด้านเดียวเข้าไปในสมการจะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.50 มีอำนาจพยากรณ์ความ เป็นประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 84 ($R^2 = 0.84$) เมื่อเพิ่มค่าของด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม (X_3) เข้าไปในสมการจะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.872 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 87 ($R^2 = 0.87$) และเมื่อเพิ่มค่าด้านการมีวัฒนธรรมเครือข่าย (X_2) เข้าไปในสมการจะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.777 จะมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 88 ($R^2 = 0.88$) แสดงว่ามีตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัว ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β)

ตัวแปร พยากรณ์	คะแนนดิบ		คะแนน มาตรฐาน	t	Sig
	B	S.E.			
ค่าคงที่	0.78	0.32		24.66	.00
การแลกเปลี่ยน ทรัพยากรร่วมกัน X_4	0.58	0.40	0.51	6.47	.00
การมี วัฒนธรรม เครือข่าย X_2	0.20	0.49	0.20	4.17	.00
R=0.881, $R^2=0.777$, Adjusted $R^2=0.774$, S.E.est = 0.26, F=618.14					

*p < .001

จากตารางที่ 3 การสร้างสมการพยากรณ์ พบว่าประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น มีผลอยู่ 2 ด้าน มาจากการบริหารจัดการเครือข่ายในด้านการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน (X_4) และด้านการมีวัฒนธรรมเครือข่าย (X_2) อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอย โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (β) ดังต่อไปนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.78 + 0.58(X_4) + 0.20(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.51(X_4) + 0.20(X_2)$$

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ระดับการบริหารจัดการเครือข่าย

โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น

องค์ประกอบการบริหารจัดการเครือข่าย
ทุกองค์ประกอบ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ ระหว่าง

4.25 - 4.30 และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันมาก องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีวิสัยทัศน์ ($\bar{x}$ = 4.33) รองลงมาคือการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน ($\bar{x}$ = 4.30) องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการมีวัฒนธรรมเครือข่าย ($\bar{x}$ = 4.27) ทั้งนี้การกระจายของข้อมูล พบว่ามีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.53 - 0.59 โดยในแต่ละองค์ประกอบมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียงกันมาก องค์ประกอบที่มีการกระจายข้อมูลมากที่สุด คือ การแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน (S.D. = 0.59) รองลงมา คือ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร และการมีวิสัยทัศน์ร่วม (S.D. = 0.54) ส่วน องค์ประกอบที่มีการกระจายข้อมูลน้อยที่สุด คือ การมีวัฒนธรรมเครือข่าย (S.D. = 0.53)

1.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน การบริหารจัดการเครือข่ายขององค์ประกอบย่อย

จากการศึกษาพบว่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ขององค์ประกอบย่อยทั้ง 20 ตัว มีค่าเป็นบวกทุกตัว ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.397 - 0.897 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (P-value < .01) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบย่อยเหล่านี้เป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญของ องค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบ นั่นคือ องค์ประกอบย่อย REL1 - REL5 เป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญขององค์ประกอบหลักการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร (REL) องค์ประกอบย่อย CUL1 - CUL5 เป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญขององค์ประกอบการมีวัฒนธรรมเครือข่าย (CUL) องค์ประกอบย่อย VIS1-VIS4 เป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญของการมีวิสัยทัศน์ร่วม (VIS) องค์ประกอบย่อย RESU1- RESU6 เป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญขององค์ประกอบแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน (RESU) นอกจากจะพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) แล้วยังสามารถพิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์ คะแนนองค์ประกอบ (Factor Score Coefficient) และค่าความเที่ยง (R^2)

1.3 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการเครือข่ายที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น

พบว่าผลการวิเคราะห์พหุคูณแบบมีขั้นตอน ตัวแปรพยากรณ์ (X) 3 ด้าน จากทั้งหมด 4 ด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณตั้งแต่ 0.710 ถึง 0.777 นั่นคือ เมื่อนำด้านการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน (X_4) เพียงด้านเดียวเข้าไปในสมการจะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.50 มีอำนาจพยากรณ์ความเป็น ประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 84 (R^2 = 0.84) เมื่อเพิ่มค่าของด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม (X_3) เข้าไปในสมการจะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.872 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 87 (R^2 = 0.87) และเมื่อเพิ่มค่าด้านการมีวัฒนธรรมเครือข่าย (X_2) เข้าไปในสมการจะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.777 จะมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 88 (R^2 = 0.88) แสดงว่ามีตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัว ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ผลระดับการบริหารจัดการเครือข่ายและระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน

จากผลการศึกษาระดับการบริหารจัดการเครือข่าย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย อันดับแรกคือ การมีวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของซุสคักด์ ชจรเรือง (2556) ได้กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ คือพลังในการขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ ขององค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และเป็นพลังการเรียนรู้ของสมาชิกในองค์กร ซึ่งผู้นำจะต้องสร้างวิสัยทัศน์ขึ้นมา และแบ่งปันให้ผู้อื่นได้เรียนรู้และเข้าใจ โดยวิสัยทัศน์ร่วมนี้มีคุณค่าทั้งภายในและภายนอกต่อสมาชิกในองค์กร คุณค่าภายใน เช่น การสร้างแรงบันดาลใจให้คนเกิดความยึดมั่น ศรัทธา หรือเกิดความผูกพันกับทีม กับองค์กร ส่วนคุณค่าภายนอก ได้แก่ ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับองค์กร หรือองค์กรมีความเป็นเลิศ และสอดคล้องกับ Hakansson และ Ford (2002) ได้ศึกษา

เครือข่ายธุรกิจมีความสัมพันธ์กับบริษัทอย่างไร พบว่าผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์กันในเครือข่าย ทำให้เกิดการรับรู้มุมมองร่วมกัน เสริมสร้างซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน และทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับ Bergeson (2007) ได้ศึกษาวิจัยคุณลักษณะที่จะทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพและมีสมรรถนะสูงในรัฐอูชิงตัน ในปี 2002 พบคุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ วิสัยทัศน์ร่วมมีจุดเน้นชัดเจน รองลงมาคือการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กล่าวถึงการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน ไว้ว่า เป็นการทำกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ งบประมาณ ความตั้งใจ การเสียสละ รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยีที่สามารถใช้ร่วมกันในเครือข่าย ถือเป็นการพึ่งพาตนเอง และเพิ่มคุณค่าให้กับเครือข่าย

2.2 ผลการศึกษาผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารจัดการเครือข่าย

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ที่อยู่ในระดับสูงสุดคือการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน โดยพบว่าในทางปฏิบัติของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนจะให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนทรัพยากรมากที่สุด พบว่าโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่นที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะให้ความสำคัญในการจัดส่งครูเข้าร่วมอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่างและในด้านอื่นๆ หรือมีการจัดแลกเปลี่ยนวิทยากรของโรงเรียนกับชุมชน เพื่อการพัฒนาตนเองและต่อยอดไปถึงการพัฒนาองค์กร การแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกันยังเป็นการเสริมจุดอ่อน และสร้างจุดแข็งให้กับองค์กรทำให้โรงเรียนพัฒนาได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระมหาสุทิตย์ อากาศโร (2548) ที่กล่าวไว้ว่า การแลกเปลี่ยนทรัพยากรเป็นการให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน ดังนั้นโรงเรียนเอกชนที่มีบุคลากรคุณภาพรวมถึงบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะมีเครือข่ายการบริหารการทำงาน เพื่อพัฒนาบุคลากร สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด บางโม (2558) ที่กล่าวถึงการแลกเปลี่ยนทรัพยากร

ในองค์กรว่า เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ การดำเนินงาน ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ รวมถึงบุคลากรที่สร้างสนับสนุนมุ่งเน้นการเสริมศักยภาพของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและควมมีประสิทธิภาพของงาน และยังเป็นการเสริมจุดด้อยของแต่ละองค์กรในเครือข่าย แสดงให้เห็นว่าการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกันจึงสำคัญมาก และจะขาดไม่ได้ เพราะจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีกิจกรรม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จะช่วยหนุนเสริมให้เครือข่ายมีพลังมากขึ้น รวมถึงการระดมทรัพยากร เพื่อให้ภาระกิจของเครือข่ายดำเนินการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร ยอดจักร (2555) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อันดับสองรองมาก็คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วม เพราะจะเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เป็นการให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกๆ คน และรับฟังข้อเสนอแนะเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปฏิบัติงาน ติดตาม และประเมินผล รวมถึงได้มีการแก้ปัญหาและพัฒนาขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้องค์กรบรรลุผลตามยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ สุรศักดิ์ ขจรเรือง (2556) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วม (Shared vision) คือพลังในการขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ ขององค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และเป็นพลังการเรียนรู้ของสมาชิกในองค์กร ซึ่งผู้นำจำเป็นต้องมีการพัฒนาวิสัยทัศน์เฉพาะขึ้นมา และแบ่งปันให้ผู้อื่นได้เรียนรู้และเข้าใจ โดยวิสัยทัศน์ร่วมนี้มีคุณค่าทั้งภายในและภายนอกต่อสมาชิกในองค์กร คุณค่าภายใน เช่น การสร้างแรงบันดาลใจให้คนเกิดความยึดมั่น ศรัทธา หรือเกิดผูกพันกับทีมกับองค์กร เพื่อเป็นแรงผลักดันให้คนเกิดการคิด และทำในสิ่งที่ดีกว่า ส่วนคุณค่าภายนอก ได้แก่ ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับองค์กร หรือองค์กรมีความเป็นเลิศ อันเป็นเป้าหมายของสมาชิกทุกคน วิสัยทัศน์ร่วมเป็นเสมือนแรงผลักดันให้เกิดผลสู่การปฏิบัติ นำองค์กรไปสู่เป้าหมาย

ที่ต้องการ เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กร และเป็นทิศทางนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์ขององค์กร แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเอกชนที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ร่วม และสามารถสร้างวิสัยทัศน์ให้เกิดขึ้นและสามารถจัดการให้บุคลากรปฏิบัติตามวิสัยทัศน์นี้ไปทิศทางเดียวกัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กร และเกิดผลสำเร็จขึ้นกับองค์กร ทำให้องค์กรมีความเป็นเลิศ อันเป็นเป้าหมายของบุคลากรทุกๆ คน สอดคล้องกับจิตพบ สุวรรณผา และ อนุมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความไว้วางใจ ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ ด้านความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัย ต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ และด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและความสามารถดูแลตนเองได้ตามลำดับ

อันดับที่สามซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย ก็คือ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์การ โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จจะเห็นว่าบุคลากรภายในโรงเรียนทุกคนจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ มีการพูดคุยสื่อสารจนกระทั่งทำให้เกิดความรู้สึกเป็นครอบครัวเดียวกัน เป็นพวกเดียวกัน สนับสนุนผูกพันกัน ทุกคนเข้ากันได้ดี มีความรักผูกพันในโรงเรียน นำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพ ซึ่งพฤติกรรมที่บุคคลในองค์กรแสดงออกมา จะเป็นปฏิสัมพันธ์ที่แสดงออกให้เห็นถึงความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออก เสมอการดำเนินชีวิตหรือกิจกรรมอะไรก็ตามภายในบุคคล กลุ่มคนแต่ละกลุ่มคน และระหว่างกลุ่มองค์กรต่าง ๆ จะมีกระบวนการมากมาย

หลายกระบวนการ ได้แก่ การถ่ายทอดความคิดเห็น การเชื้อฟัง การต่อสู้แข่งขัน การยอมแพ้ การร่วมมือ ฯลฯ กระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้ เรียกว่าปฏิสัมพันธ์ ถ้าเป็นปฏิสัมพันธ์ที่ดีมีความรัก ความผูกพันกันในองค์กร จะส่งเสริมให้การพัฒนาองค์กรพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศของ Hahansson และ Ford (2002) ได้ศึกษาเครือข่ายธุรกิจมีความสัมพันธ์กับบริษัทอย่างไร พบว่า ผู้บริหารได้มุ่งเน้นด้านความสัมพันธ์ของเครือข่าย และด้านการดำเนินงานแบบเครือข่าย มีปฏิสัมพันธ์เชิงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องใช้หลักการบริหารแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ซึ่งผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำและสนับสนุนบุคลากรในการทำกิจกรรมต่างๆ ในกลุ่มของโรงเรียนเอกชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีให้กับบุคลากรในองค์กร ให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพ

2.3 ผลการศึกษาการบริหารจัดการเครือข่ายที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ที่อยู่ในระดับสูงสุดคือการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน โดยพบว่าในทางปฏิบัติของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน จะให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนทรัพยากรมากที่สุด พบว่าโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่นที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะให้ความสำคัญในการจัดส่งครูเข้าร่วมอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่างและในด้านอื่นๆ หรือมีการจัดแลกเปลี่ยนวิทยากรของโรงเรียนกับชุมชน เพื่อการพัฒนาตนเองและต่อยอดไปถึงการพัฒนาองค์กร การแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกันยังเป็นการเสริมจุดอ่อนและสร้างจุดแข็งให้กับองค์กรทำให้โรงเรียนพัฒนาได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระมหาสุทิตย์ อาภากร (2547) ที่กล่าวไว้ว่า การแลกเปลี่ยนทรัพยากรเป็นการให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน ดังนั้นโรงเรียนเอกชนที่มีบุคลากรคุณภาพรวมถึงบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารจะมีเครือข่ายการบริหารการทำงานเพื่อพัฒนาบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาการบริหารจัดการเครือข่ายที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ในองค์กรเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นแล้วจะมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ควรส่งเสริมและเน้นการปฏิสัมพันธ์ทางองค์กรเน้นการทำกิจกรรมในด้านต่างๆ ร่วมกัน โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เช่น ด้านกีฬา ด้านพัฒนาวิชาการ ด้านการศึกษาดูงาน และด้านประเพณีและวันสำคัญทางศาสนา เพื่อเป็นการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีไม่ใช่เพียงแค่การพูดคุยกันหรือการทำงานร่วมกันเท่านั้น ยังรวมถึงพฤติกรรม การแสดงออกทุกอย่าง เช่น การเล่นเกมกีฬาสัมพันธ์กลุ่มโรงเรียนเอกชน การศึกษาดูงานในกลุ่มบุคลากรโรงเรียนเอกชน การให้เกียรติซึ่งกันและกัน แล้วทุกคนจะมองแนวทางการพัฒนาและการบริหารไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้องค์กรพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 จากการศึกษาประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น จะพบว่าความพึงพอใจในผลสำเร็จของงาน เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นแล้วจะมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยเฉพาะด้านความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้สวัสดิการครูและสิทธิต่างๆ ของบุคลากร ดังนั้นโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจในด้านแรงเสริมทางบวก ควรมีการเพิ่มสวัสดิการ ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นการให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน เพราะขวัญกำลังใจและแรงเสริมทางบวกจะทำให้บุคลากรเกิดความมั่นใจ ศรัทธา องค์กร มีความพึงพอใจในวิชาชีพ และจะปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และควรมีการกำกับ ติดตามประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการทำงานและ

มีการพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ เมื่อบุคลากรปฏิบัติงานได้ดีและมีผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้กับองค์กร ผู้บริหารก็ควรจะให้กำลังใจเพื่อเป็นแรงเสริม อาจตอบแทนในรูปแบบต่างหรือให้สิทธิประโยชน์ที่เหมาะสม

1.3 โรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น จากการศึกษาการบริหารจัดการเครือข่ายที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น ในด้านการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกันเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นแล้วจะมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแลกเปลี่ยนทรัพยากรร่วมกัน ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ควรมีการกำหนดนโยบายให้บุคลากร เข้าอบรมสัมมนา มีการศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากร ให้สามารถทำงานร่วมกับบุคลากรต่างองค์กรได้ ให้โอกาสทุกคนได้ร่วมปฏิบัติงานไปด้วยกัน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหาแนวทาง ข้อเสนอแนะการนำแนวทางในการบริหารจัดการ จัดหาเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวบ่งชี้ของการบริหารจัดการเครือข่ายเพิ่มเติม เพื่อจะได้นำมาพัฒนาโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพให้มากที่สุด

2.2 ควรนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางในการศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเครือข่ายของโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นการยืนยันว่าการบริหารจัดการเครือข่ายจะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับองค์กร

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2544). โฉมหน้าของโลก

ใหม่เตรียมความพร้อมประเทศไทยสู่ศตวรรษ

ที่ 21. กรุงเทพฯ: วิทยาการจัดการบริหารคน.

จตุภูมิ เขตจัตุรัส. (2555). การวิจัยทางการศึกษา:

วิจัยสู่การปฏิบัติ. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชิตพล สุวรรณผา และ อนุอมรรณ ประเสริฐเจริญสุข.

(2557). การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของ

ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์

ด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดขอนแก่น. รายงานการวิจัยสาขา

วิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นคร ตั้งคะพิภพ และคณะ. (2557). รายงานการ

ติดตามประเมินและสนับสนุนโครงการทุนครูสอน

ดี. สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้

(สสค.).

พระมหาสุทิตย์ อาภากร. (2547). เครือข่ายความรู้และ

การจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: โครงการ

ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อชุมชน (สรส.).

พิณสุตา สิริธรรงค์. (2555). การศึกษาที่พึงเสียง

ประชาชน ในการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

ขององค์กรในชุมชนการศึกษารากทางเลือก

ประเทศไทย. ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางการศึกษา

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

พิณสุตา สิริธรรงค์. (2555). รายงานการวิจัยเรื่องภาพ

การศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี. สำนักงาน

เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2555). เพื่อความเป็นเลิศของการ

ครุศึกษาไทย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจ

บัณฑิต.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2556). รายงานการวิจัย

รูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาครูสู่ความเป็นเลิศ.

กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

เริงลักษณ์ โรจน์พันธ์. (2539). เทคนิคการฝึกอบรม.

ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วิเชียร ยอดจักร. (2555). การบริหารงานวิชาการของ

สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ ประสานมิตร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550).

แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการ

บริหารจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์

การเกษตรแห่งประเทศไทย

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2551). ปัจจัยทางการบริหารที่มี

อิทธิพลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน: การพัฒนา

และการตรวจสอบความตรงของตัวแบบ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุรศักดิ์ ขจรเรือง. (2556). วิสัยทัศน์ขององค์กร.

พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุวัฒน์ ธรรมสุนทร. (2555). การเรียนรู้แหล่งเรียนรู้

เครือข่ายการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน

2560 จาก <http://teacher80std.blogspot.com>

สมคิด บางโม. (2558). องค์การและการจัดการ.

กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

สมใจ ลักษณะ. (2542). การพัฒนาประสิทธิภาพในการ

ทำงาน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์

การพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2553). การเปลี่ยนแปลงโลกของ

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาสู่

“ครูมืออาชีพ” ใน สุดาพร ลักษณะียนาวิน

(บรรณาธิการ), การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง

สมาคมเครือข่าย การพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และ

องค์กรอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ:

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวง

ศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). **ข้อเสนอ
การปฏิรูปการศึกษา** ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552
– 2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

Bergeson. (2007). **Leadership Theory
Competencies**. New York: Macmillan.

Caldwell, B. J. and Spinks, J. M. (1990). **The Self
-Managing School: Administrative
Science Quarterly**. London: Taylor and
Francis (Mimeographed).

Gretchen Rossman, H. D Corbett and W. A
Firestone. (1988) **Change and
Effectiveness in Schools: A Cultural
Perspective**. New York: University of
Massachusetts – Amherst.

Austin G. E., Reynolds D..1 (1990). “School
Organization”. **Human Resource.
Management Review**. 26(1), 167-178.

Hakansson and Ford. (2002). **Developing
relationships in business networks**. New
York: Londres Routledge.

Hoy, W. K. and Ferguson. (1985). “Theoretical
Frame work and Exploration of
Organizational Effectiveness in School”.
Educational Administration. Quarterly,
21(2), 121-122.